

Владимир Колев
Богинята Амигдала

Полицаят на пропуската взе съобщението, сложи си очилата, прищрака нещо по клавиатурата пред себе си и каза:

– Втори етаж, стая 205. Можете да ползвате асансьора или да се качите по стълбището.

Възрастният мъж се усмихна:

– Предпочитам да походя. Все още не ми е проблем...

Полицаят явно не беше лош човек, но си гледаше службата. Вероятно бе инструктиран да не влиза в частни разговори с външни лица, затова само се усмихна с очи и кимна.

Нечетните номера са отдясно, стая 205 трябва да е трета подред. Да, така е. Мъжът приглади поизносеното си сако, намести се в него, пипна и вратовръзката. Почука на вратата. Отговор не последва. Почука отново и се огледа. Над вратата, с безпристрастно любопитство го наблюдаваше обектива на камера. След второто почукване, до камерата светна надпис: „Влез“

Мъжът, седнал срещу бюрото, беше някъде около трийсетте. Стъклата на очилата му бяха матирани. Прост трик, когато не искаш да следят изражението на очите ти. В стаята липсваше втори стол, за посетител. В същото време, по отработеното движение, с което пое листчето се виждаше, че човекът често общува с посетители. Трик номер две – виновен си още с прекрачването на прага и ще стоиш прав. Вероятно има и други трикове по сценарий, написан за тази стая? ...

За разлика от костюма на посетителя, сивият костюм на по-младия мъж бе нов и безупречно изгладен. Движенията му бяха рутинни, спокойни, уверени. Загледа се в листа, прищрака бързо клавиатурата пред себе си и се вторачи в екрана. Известно време чете някакъв текст, замисли се и за пръв път отвори уста:

– Господин Чомски. На 22 януари Вие сте предали в пункта за закупуване на вторични суровини на фирма „Роял метъл груп“, намиращ се на улица „Ланчини“ № 5 три килограма и 250 грама алуминиев скрап. Признавате обективността на факта, нали?

Възрастният мъж повдигна рамене:

– Да, така е. Но защо говорим за признание?

– Тук въпроси задавам аз – безпристрастно отбеляза чиновникът. – Откъде имате тези три килограма и 250 грама алуминиев скрап?

Леон Чомски се усмихна. Неприятно е да се чувстваш неудобно пред това напудрено пале, но...

– Обикновено ставам рано сутрин и си правя разходка из квартала. Понякога надниквам и в кофата за боклук на ъгъла. Скрапът е бутилки

от бира и безалкохолни. Хлапетата ги наричат кенове. Така добавям по малко към пенсията...

– Вие правите разходките си между 4:30 и 5:30. По един и същи маршрут. Не е ли малко рано? – безпристрастно попита по-младият мъж.

Леон Чомски усети, че леко се препотпява, но въпреки това се усмихна:

– Извинете, как е Вашето име?

– Това няма отношение към темата. Отново напомням, че тук въпросите задавам аз – без назидание, но твърдо напомни чиновникът.

– Викате ме по име, а не ми давате възможност за нещо много просто – аз да се обърна към Вас – този път Чомски икономиса усмивката.

– Процедурата не е нарушена. Вие идвате и се легитимирате с името си. Името е просто символ, чрез който фигурирате в нашите архиви. Разговаряте с представител на държавна институция. За Вас е достатъчно името на институцията. Името на институцията също е символ.

– Всъщност, за какво ме извикахте? – отново се усмихна старецът.

– Трудно се разговаря с Вас. За трети път Ви напомням, че тук въпросите задавам аз. За какъв период извадихте от кофата за боклук на ъгъла този скрап?

– При разходката си на 2 януари забелязах, че нещо лъщи до кофата. Беше препълнена. Тогава ми мина през ума гениалната идея да събирам кеновете. Клошарите по света го правят постоянно. С Ваше позволение, моя милост прави разходките си рано сутрин не само по романтични съображения. Моя милост изпитва срам, че рови по кофите за боклук. Банално, но един бивш доцент не изпитва гордост от този факт. На езика ми е да Ви попитам: „Този отговор удовлетворява ли ви?“, но няма да го направя. За да не ми напомните за четвърти път, че тук въпросите задавате Вие!

– За периода от 2 до 22 януари, в кофата за боклук на ъгъла не е изхвърлено такова количество алуминиеви бутилки. Информацията, която предоставяте е невярна и дава основание за съмнение, че става въпрос за елементарно криминално деяние. Ако не намерите логично обяснение, ще понесете съответна санкция.

Чомски усети, че неприятни вадички текат и под мишниците му. Но, по навик, изграден през годините, отново се усмихна.

– За да не задавам въпрос, ще направя констатация, че информационните технологии са достигнали потресавачи висини. Щом имате информация даже за състава на боклука по кофите...

– Ние имаме информация за всичко. Включително и за състава на кофите за боклук. Развитието на информационните технологии подпомага процеса на управление на обществото.

– Ще задам въпрос към себе си. Вероятно, боклукчиите също са част от обществото? И влизат в някакъв информационен поток? За да бъдат контролирани?

– Съжденията Ви са точни. Така е – за пръв път се съгласи чиновникът. – До момента, в който не започнахте да ровите из кофите, Вие не представлявахте интерес за нас. И така – откъде имате количеството скрап над изхвърленото в кофата за боклук?

– Взех го от други кофи – усмихна се Чомски.

– Това просто не е истина. Някоя камера не Ви е регистрирала да ровите из други кофи – информира го чиновникът.

– Понякога ходя до сметището на края на града, срещу циганското гето.

– Знаем това. Но контрола на гетото е чрез сателит и качеството на получаваната информация не съответства на изискванията. – Чиновникът погали с пръсти бузата си. Мислеше без да бърза. – Засега, това Ви спасява. Остава съмнение, ала формално, обвинение няма да Ви бъде повдигано. Но съм длъжен да Ви информирам, че вече сте под контрол. Ще Ви кажа също така, че по международно утвърден план, апаратурата за следене на сателитите в най-скоро време ще бъде подменена с такава, която съответства на нашите изисквания.

– Ура за новите информационни технологии, бъдеще на човечеството – не се съдржа да не се засмее Чомски.

– Не Ви разбирам... – този път гласът на чиновникът прозвуча почти по човешки.

– Различни поколения сме. И по различен начин виждаме нещата. Някога, през глуповатите ми млади години вярвахме в светло бъдеще. И се изразявахме възторжено – бавно каза старецът.

– Навик от младини – с разбиране констатира младият мъж.

– Ами – подсмихна се Чомски. – И тогава не можех да служа за представителна извадка. Аз съм скептик по природа. Просто не знам защо сега се изразих по този начин.

Младият мъж явно бе съобrazil, че е излязъл извън рамката на служебното предписание. Изкашля се съдржано:

– Живеем в демократично общество. Държавата не може да посегне на правата Ви, гарантирани законодателно. Можете да продължите да събирате скрап от контейнерите. Но ако отново възникне случай, ще

трябва да дадете по-детайлно обяснение. Не забравяйте за спътниковото наблюдение. Свободен сте.

Леон Чомски тръгна към вратата, но се сети нещо и се обърна.

– Млади човече. Ще Ви кажа нещо съвсем просто. Ако бях на Вашите години, може би щях да реагирам по друг начин. Но сега амигдалата ми не свети на червено. И съм свободен. До такава степен, че мога даже да сменя този свят с отвъдния.

– Не ви разбрах добре – сухо каза младият мъж. – Нещата се завъртяха около думичката „амигдала“, а аз не знам какво означава тя.

– Амигдала е специфична част от задния мозък на човека. Тя ръководи първичните му емоции. Включително и страховете. Всяка власт се обзавежда с хитринки, как да въздейства на амигдалата на масовия човек. Вашата длъжност има служебно наименование. Но същността, вие служите на богинята Амигдала. Няма да Ви попитам разбирате ли какво Ви казах...

* * *

Когато излезе на улицата, Леон Чомски усети шегаджийското блъскане на крайбрежния вятър. Слънцето се канеше да затъне някъде в далечната безкрайност на морето. Над тъмносивата ивица на голямата вода сияеше с неестествена красота синьозелено небе, тук-таме продраскано с петната на привечерни облачета.

Леон Чомски се усмихна, защото си спомни нещо. Един монголски предводител с името Темучин успял да се добере до неестествено голяма власт. И сменил името си. Нарекъл се Чингис хан. Океан-хан, или хан, велик като океана. А океанът, който познавал и с който се сравнявал бил... Байкалското езеро. „Господи... Защо си направил човека такъв – да опитва да се съизмерва с великото, а да занича в кофите за боклук на чуждите души?“

Нито тъмнозеленото море, нито неестествено красивото, синьозелено небе му отговориха.

А той и не очакваше отговор...

ИЗВЪН РЕДОВЕТЕ НА РАЗКАЗА: Разговарях с млад компютърен програмист. Човекът си обича занаята и с неподправен патос ми разказваше за бъдещето на човечеството. Компютри и камери навсякъде. „И при кофите за боклук?“ „И при кофите за боклук, ако трябва!“

А дали трябва?!

КРАЙ

© Владимир Колев

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11902>]